

Artykuł wstępny: EnercitEE i wymiana doświadczeń

*Autor: Hans Gulliksson, EnercitEE, Kierownik Komponentu 3
(odpowiedzialny za koordynację wymiany doświadczeń)*

Posiadamy już duży zasób wiedzy i doświadczenia na temat tego, jak podchodzić do różnorodnych aspektów efektywności energetycznej i usprawniać je.

Wiemy, w jaki sposób należy traktować niektóre wyzwania na poziomie lokalnym i regionalnym. Mamy doświadczenie jeśli chodzi o politykę, działania i narzędzia. Wiemy, które strategie dobrze służą osiągnięciu konkretnych celów. Znamy też drogi, których należy unikać. Możemy poszczycić się sporym praktycznym doświadczeniem w tworzeniu efektywnych energetycznie budynków, efektywnym generowaniu i dystrybuowaniu energii oraz w organizacji transportu bezpiecznego dla środowiska. Wprowadzane są innowacyjne rozwiązania dla nowego efektywnego energetycznie stylu życia, biznesu, pracy. Zyskaliśmy wreszcie doświadczenie w angażowaniu w nasz projekt obywateli i przedstawicieli władz lokalnych – tak, by byli bardziej świadomi tego, co mogą zrobić i w jaki sposób ich działania mogą być skuteczne.

W każdym z regionów EnercitEE zdobyliśmy różne doświadczenia i poznaliśmy dobre praktyki, którymi warto się podzielić. Dlatego też EnercitEE kładzie duży nacisk właśnie na wymianę doświadczeń.

Jako osoba odpowiedzialna za koordynację wymiany doświadczeń w ramach EnercitEE, z przyjemnością korzystam z okazji, aby przedstawić Wam krótki przegląd naszego podejścia i działań. W naszym projekcie korzystamy z różnych metod dzielenia się doświadczeniami i rozpowszechniania ich poza partnerstwo EnercitEE. Niniejszy newsletter, podręczniki i broszury, nasza strona internetowa, wizyty studyjne, seminaria lokalne i regionalne, szkolenia – to wszystko narzędzia wspierające wymianę, a ostatecznie również przejmowanie doświadczeń i dobrych praktyk. Ogółem w planach jest ponad 30 różnych wydarzeń poświęconych wymianie doświadczeń. Wszystkim działaniom towarzyszą również czynności służące komunikacji i rozpowszechnianiu informacji.

Przewodnik po dobrych praktykach z regionów EnercitEE zostanie opublikowany w drugiej połowie 2011 roku i obejmie następujące obszary:

- budynki efektywne energetycznie,
- efektywna produkcja i dystrybucja energii,
- efektywny energetycznie i bezpieczny dla środowiska transport,
- pojawiające się efektywne energetycznie innowacje i technologie,
- zwiększenie efektywności energetycznej poprzez dobrą komunikację i motywację.

Chciałbym jeszcze raz podkreślić, że aby móc osiągnąć cele strategii UE 2020, musimy uczyć się od siebie nawzajem. Z pewnością w naszej pracy potrzebny jest otwarty umysł. Musimy również stawiać przed sobą ambitne cele dotyczące oszczędzania energii, zarówno krótko-, jak i długoterminowe. Muszą one zostać zaakceptowane i przyjęte na poziomie polityki. Podążajmy za nimi i przekazujemy je społeczeństwu przez lata, dążąc do ich wdrożenia.

Istnieją już skuteczne narzędzia wspierające różne części i etapy tego procesu. Musimy tylko poznać je lepiej, aby móc przygotować je do zastosowania w określonym kontekście regionalnym.

Pierwsze międzyregionalne sympozjum EnercitEE „Efektywna energetycznie produkcja i dystrybucja ciepła/energii”

Na początku kwietnia 2011 roku przedstawiciele pięciu regionów EnercitEE spotkali się w Växjö (Szwecja) na pierwszym sympozjum EnercitEE, aby dyskutować i wymieniać się doświadczeniami w zakresie „efektywnej energetycznie produkcji i dystrybucji ciepła/energii”. W sympozjum wzięło udział około 30 osób należących do partnerstwa i uczestniczących w jego podprojektach.

Tematyka pierwszego sympozjum była bardzo szeroka – od kogeneracji do innowacyjnej produkcji energii, obejmując takie kwestie, jak sieć ciepłownicza i remont rurociągów.

Sympozjum zostało bardzo dobrze przygotowane przez partnerów EnercitEE – każdy z nich przedstawił informacje na temat regionalnego zużycia i produkcji energii, a także celów i polityki energetycznej. Stanowiło to podstawę do prezentacji i dyskusji podczas sympozjum. W toku żywej dyskusji stało się jasne, że sytuacja każdego z regionów jest inna. Dotyczy to dostępnych danych, zakresu politycznego, potencjału i wyzwań.

W sumie odbędą się trzy sympozja EnercitEE. Kolejne zaplanowano na koniec stycznia 2012 w Annecy (Francja), gdzie skoncentrujemy się na „komunikacji i motywacji” (obywateli, jak również władz lokalnych). Trzecie sympozjum EnercitEE zajmie się „efektywnymi energetycznie budynkami i innowacjami” i odbędzie się w październiku 2012 roku w Lipsku (Niemcy).

Dobre praktyki ze Smaland

W związku z pierwszym międzyregionalnym sympozjum EnercitEE zorganizowano wizyty studyjne i szkolenia. Uczestnicy zwiedzili elektrociepłownię, niewielką instalację sieci ciepłowniczej i dom pasywny.

Podczas wizyty studyjnej w Sandviksverket VEAB, głównej elektrociepłowni Växjö, pan Lars Ehrlén, dyrektor techniczny, zaprezentował podstawowe dane i strategię oraz dostarczył informacji technicznych. Zakład wytwarza w sumie ponad 150 MW. Poza wytwarzaniem ciepła i energii elektrycznej obsługuje on także sieć chłodniczą opartą na chłodzarnie absorpcyjnej. W Växjö ponad 90% całej energii cieplnej i około 50% elektryczności pochodzi z biomasy.

Ponadto pan Henrik Johansson zaprezentował strategiczne prace, które trwają w mieście Växjö od lat 90-tych. Przybliżył uczestnikom starania o stanie się w przyszłości miastem, które nie wykorzystuje paliw kopalnych. W tym kierunku prowadzą strategię związane z budownictwem i transportem, jak również produkcją biopaliw.

Zorganizowano jedną wizytę studyjną do ciepłowni w Rottne. Ta niewielka sieć ciepłownicza pokrywa około 85% obciążenia energii cieplnej miejscowości Rottne, która ma 2000 mieszkańców. Składa się ona z dwóch kotłów na biomasę i jednego na olej, o około 4MW mocy. Głównym paliwem w ciepłowni są wióry (95% całkowitej produkcji ciepła). Niemal każda gmina w okręgu Kronoberg posiada niewielką sieć ciepłowniczą opartą na biomasie.

Na końcu uczestnicy odwiedzili dom pasywny w Portvakten. Pan Anders Franzén udzielił informacji o technologii budynku i na temat korzystania z drewna w budownictwie jako inteligentnego sposobu wiązania CO2 na długi czas.

Zatwierdzone podprojekty EnercitEE po zakończonym drugim naborze

E-FoxES – Energy Saving Foxes in European Schools (energooszczędne „lisy” w europejskich szkołach)

Wiodący partner podprojektu: Centrum Innowacji Bautzen (Saksonia)

Uczestnicy podprojektu: Agencja Energetyczna Południowo-Wschodniej Szwecji (Smaland (Kalmar i Kronoberg)/Blekinge) Prioriterre (Haute-Savoie)

Całkowity budżet: 216.310,00 EUR

Propozycja E-FoxES została złożona w ramach priorytetu 2 “Polityka zwiększania świadomości (gry i konkursy związane z efektywnością energetyczną)”.

Celem E-FoxES jest przyczynienie się do zmiany zachowań obywateli w zaangażowanych regionach EnercitEE związanych ze zużyciem energii. Przede wszystkim projekt sprawi, że uczniowie pomyślą o oszczędzaniu energii i efektywności energetycznej. W tym celu przez partnerów podprojektu organizowane będą międzyszkolne konkursy energooszczędności. Forma konkursów będzie wspólna, o formule wcześniej opracowanej. Partnerzy projektu sprawdzą wspólną koncepcję w projektach pilotażowych, wymienią się doświadczeniami i zaoferują rozwiniętą i sprawdzoną formę konkursu dalszym zainteresowanym miastom i regionom. E-FoxES zbada najważniejsze czynniki sukcesu konkursów oszczędzania energii wśród uczniów europejskich miast i regionów. W podsumowaniu znajdą się wyniki i doświadczenia oraz rekomendacje odnośnie przyszłych konkursów. Decydenci, członkowie komisji i inni interesariusze zostaną zaproszeni na publiczną ceremonię wręczenia nagród. W ten sposób, poza biorącymi udział w konkursach uczniami, duża liczba obywateli otrzyma zachętę i motywację do tego, aby zastanowić się nad nowym stylem życia opartym na zmniejszonej emisji dwutlenku węgla.

ActEE – Actions and communication Tools about Energy Efficiency (działania i narzędzia komunikacyjne w zakresie efektywności energetycznej)

Wiodący partner podprojektu: Mountain Riders (Haute-Savoie)

Uczestnicy podprojektu: DAPT – Wydział Architektury i Urbanistyki (Emilia-Romagna), Agencja Rozwoju Regionalnego “ARLEG” S.A. (Dolny Śląsk)

Całkowity budżet: 129.096,00 EUR

Propozycja ActEE została złożona w ramach priorytetu 4 „Promocja i wymiana przykładów dobrych praktyk obywateli w zakresie efektywności energetycznej”.

ActEE zmierza do odnajdywania i rozpowszechniania dobrych praktyk w dziedzinie narzędzi komunikacyjnych, które pozwolą na stworzenie wieloletnich, skutecznych i ekologicznych rozwiązań. Ocena istniejących narzędzi połączona z doświadczeniami partnerów pozwala ActEE na rozwinięcie pakietu narzędzi komunikacyjnych o niższych kosztach i większym oddziaływaniu. Do działań projektu należy badanie regionalnych dobrych praktyk w komunikowaniu efektywności energetycznej, wymiana tych praktyk pomiędzy partnerami i eksperymentowanie z narzędziami stosowanymi w zaangażowanych krajach. Projekt ma za zadanie dotarcie do obywateli w zaangażowanych krajach, w korzystny sposób zmieniając ich zachowania i podejście konsumpcyjne. ActEE adresowane jest do obywateli, środowisk opiniotwórczych i decydentów, zaś oddziaływać ma poprzez targi, imprezy i nowe narzędzia komunikacyjne, takie jak kampanie marketingowe, klipy wideo i media. Celem jest połączenie radosnego, pozytywnego podejścia i innowacyjnych narzędzi komunikacyjnych z merytorycznym podejściem naukowym.

GRACE – Grants and other incentives for cost and energy efficiency (dofinansowanie i inne zachęty do rozwijania efektywności energetycznej i oszczędności)

Wiodący partner podprojektu:	Centrum Innowacji Bautzen (Saksonia)
Uczestnicy podprojektu:	Wrocławskie Centrum Badań EIT+ Ltd. (Dolny Śląsk), AESS - Agencja Energetyki i Zrównoważonego Rozwoju w Modenie (Emilia-Romagna)
Całkowity budżet:	129.150,00 EUR

Propozycja GRACE została złożona w ramach priorytetu 5 “Wymiana zachęt i programów dofinansowania dla obywateli”.

Celem podprojektu GRACE jest dokonanie analizy kosztów rzeczywistego oddziaływania publicznych i prywatnych programów finansowania na efektywność energetyczną obywateli i społeczności. Bieżące programy będą oceniane według liczby zaangażowanych beneficjentów, ich satysfakcji, oszczędzonej energii i obniżonej emisji dwutlenku węgla. Partnerzy podprojektu promować będą korzystne przykłady inicjatyw lokalnych i prywatnych, na przykład obiecujące projekty społeczne dla swoich obywateli. Wyniki projektów pilotażowych w regionach partnerskich dotyczące nowych instrumentów finansowych, w tym funduszy odnawialnych i środków związanych z opodatkowaniem, zostaną poddane szczegółowej analizie. Władze regionalne, które odpowiadają za zachęty i dofinansowanie dla obywateli będą w projekt zaangażowane bezpośrednio. Pod koniec projektu sformułowane zostaną sugestie na temat tego, jak dalej rozwijać istniejące programy lub tworzyć nowe programy finansowania.

EEMTE – Energy Efficiency in Municipality – Training and Exchange of experience (efektywność energetyczna w gminie – szkolenie i wymiana doświadczeń)

Wiodący partner podprojektu:	Gmina Jelcz-Laskowice (Dolny Śląsk)
Uczestnicy podprojektu:	Miasto Leipzig (Saxony), Gmina Cluses (Haute-Savoie), Gmina Oskarsham (Smaland - Kalmar and Kronoberg / Blekinge) Prioriterre (Haute-Savoie)
Całkowity budżet:	231.750,00 EUR

Propozycja EEMTE została złożona w ramach priorytetu 7 “Narzędzia szkoleniowe w zakresie efektywności energetycznej dla pracowników władz publicznych i wymiany wiedzy”.

Celem EEMTE jest wspólne opracowywanie materiałów informacyjnych i szkoleniowych, jak również instrumentów szkoleniowych. W celu zapewnienia zintegrowanego podejścia do rozwiązywania problemów związanych z poprawą efektywności energetycznej, zapoznania władz i pracowników instytucji publicznych z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz wymiany doświadczeń i dobrych praktyk organizowane będą kursy połączone z prezentacjami i demonstracjami. Metodologia i instrumenty szkoleniowe rozwinięte w ramach projektu będą promowane i udostępniane lokalnym interesariuszom (władze publiczne różnych szczebli). Dodatkowo partnerzy EEMTE stworzą ogólny przegląd istniejących koncepcji szkoleniowych i wychodząc od niego zapewnią rekomendacje dotyczące dobrych koncepcji szkoleniowych. Każdy z partnerów będzie mógł dopasować te ogólne zalecenia do potrzeb i konkretnych aspektów danego regionu.

FIPREC – Financing instruments, by Potential and Requirements of Energy saving Contracting (Instrumenty finansowe, według potencjału i wymagań, mające związek z energooszczędnością w zakresie kontraktów)

Wiodący partner podprojektu: CISA scarl – Centrum Innowacji Bezpiecznych dla Środowiska (Emilia-Romagna)

Uczestnicy podprojektu: Saksońska Agencja Energetyczna – SAENA GmbH (Saksonia), Gmina Oława (Dolny Śląsk)

Całkowity budżet: 129.616,00 EUR

Propozycja FIPREC została złożona w ramach priorytetu 8 “Instrumenty finansowania jako polityka dla władz lokalnych”.

Celem ogólnym jest przyczynienie się do rozwiązania praktycznych problemów w partnerstwie publiczno-prywatnym i finansowaniu projektów, które pojawiają się w interwencjach w sektorze energetycznym, szczególnie tam, gdzie zyski finansowe wymagają długiego czasu oczekiwania. W ramach FIPREC planuje się realizację działań (możliwych do wdrożenia przez władze lokalne) mających na celu podniesienie efektywności energetycznej budynków i instalacji technicznych przy jednoczesnym oszczędzaniu środków finansowych. Poza redukcją rocznych kosztów energii istnieje możliwość przeprowadzenia wymaganych remontów sprzętu technicznego przez społeczności i lokalnych decydentów bez użycia kapitału własnego. Grupy docelowe to lokalni decydenci, społeczności i przedsiębiorstwa. FIPREC odegra wiodącą rolę w dziedzinie ESC (miasta zrównoważonego rozwoju). Inne regiony będą mogły uczyć się na podstawie dostępnych wyników i doświadczeń. Mogą one otrzymać impuls do rozwinięcia takich modeli ESC.

Pomyślny start podprojektów z pierwszego naboru

Realizacja wszystkich podprojektów EnercitEE zatwierdzonych po pierwszym naborze wniosków rozpoczęła się pomyślnie na początku roku 2011.

Pierwsze spotkania otwierające każdy z podprojektów zorganizowano, aby pozwolić na wymianę współczesnego stanu wiedzy, polityk i wyzwań każdego z regionów, w odniesieniu do tematu podprojektu oraz aby wspólnie ustalić kolejne kroki. Co więcej, wszyscy partnerzy zostali zapoznani z procedurami sprawozdawczymi i terminami w ramach EnercitEE. Dla każdego z podprojektów odbędą się co najmniej trzy międzyregionalne spotkania w celu wymiany informacji, wyznaczenia zadań, podjęcia decyzji, dostosowania planów, omówienia wyników itd. Spotkania otwierające podprojekty odbyły się według następującego harmonogramu:

LEEAN: 9 marca, Drezno, Saksonia;
SCC: 16 - 17 lutego, Växjö, Szwecja;
SUSTRAMM: 8 - 9 lutego, Karlskrona, Szwecja;
RIEEB: 9 marca 2011, Drezno, Saksonia;
CLIPART: 27 - 28 stycznia, Bolonia, Włochy;
PraTLA: 7 - 8 lutego, Bruksela.

Materiały promocyjne EnercitEE

Newsletter EnercitEE nr 2 dostępny jest również w językach: niemieckim , francuskim, szwedzkim, włoskim.